

5 Studeren en onderzoek

5 Studeren en onderzoek in een E.U. lidstaat

5.1 Inleiding

De laatste jaren heeft iedereen het over levenslang en levensbreed leren en dat is in se ook waar het hier om draait. Iedereen wil betere startkwalificaties om op deze wijze meer kans te maken op de arbeidsmarkt. Ervaring opdoen in het buitenland is een middel om culturele bagage te verwerven, waar ieder van ons baat kan bij hebben.

Ten eerste leren we van de andere cultuur dat er buiten onze kleine, beschutte cocon nog heel wat bedrijvigheid is in de grote wereld. Studeren in het buitenland was tot voor enkele jaren eerder uitzondering dan regel. De laatste tijd is er een onomkeerbaar internationaliseringproces op gang gebracht. Dit is onder meer te wijten aan de technologische ontwikkelingen, de steeds veranderende Oost - West verhoudingen en de afschaffing van de Europese binnengrenzen. Het begrip van de 'global village' is niemand meer vreemd. Dit zorgt natuurlijk ook voor een mentaliteitswijziging in het onderwijs en bij de verstrekkers van opleidingen en cursussen.

Al deze voorgaande voorbeelden kaderen in het openbreken van de Europese markt en het vervagen van onze grenzen. Iedereen moet in staat gesteld worden om zijn of haar horizon te verruimen op gelijk welk vlak ook.

Als een student de beslissing wil nemen om in het buitenland te gaan studeren of een beroepsopleiding wil gaan volgen, mag hij of zij echter niet gespeend zijn van enige realiteitszin.

Wanneer een jongere begint met het verzamelen van informatie, komt hij waarschijnlijk tot de ontdekking dat aangaande dit onderwerp de mogelijkheden legio zijn. De leerling kan een volledige studie in het buitenland volgen of een deel van zijn studie. Dit kan door middel van een uitwisselingsprogramma of op eigen initiatief. Ook vervolgstudies, stages en zomercursussen behoren vast en zeker tot de mogelijkheden. Het is zo dat er verschillende mogelijkheden zijn, maar we wensen er toch wel op te wijzen dat de financiële middelen niet onuitputtelijk zijn. Het aantal beurzen is niet onbeperkt en het is nuttig om vooraf een objectieve en reële kostenraming te maken. Dit behoedt de persoon in kwestie voor een financiële kater en mogelijke teleurstellingen. Er zijn toch wel vragen, die eerst voldoende duidelijkheid verlangen, vooraleer de jongere gepakt en gezakt kan vertrekken.

5.2 Wat te doen voor je vertrekt?

Het is absoluut precair dat er een jaar voor het vertrek begonnen wordt met het verzamelen van de nodige informatie en het treffen van de noodzakelijke voorbereidingen.

Een jaar lijkt misschien erg lang, maar dit zorgt ervoor dat de student, eens ter plaatse, voor geen onaangename verrassingen komt te staan.

Eén van de eerste basisvereisten is het beheersen van de taal. De persoon in kwestie moet voor zichzelf uitmaken of hij of zij de taal in voldoende mate beheerst om college te volgen, te werken of een beroepsopleiding te volgen in het buitenland.

Er zijn verscheidene instellingen die taaltests afnemen of taalopleidingen voorzien.

Voor meer informatie aangaande dit onderwerp verwijzen we je graag door naar volgende site:

<http://users.pandora.be/euroguidance/studeren.html>

Op deze site staat ook een handige checklist, die je als geheugensteun kan gebruiken.

5.3 Gelijke behandeling

Als inwoner (burger) van de Europese Unie heeft iedereen de mogelijkheid en het recht om waar dan ook in de Unie te studeren, opleiding te volgen of onderzoek te verrichten. Dit kan ongeacht of de inwoner daarvoor speciaal naar een andere lidstaat trekt of daar al woont.

Praktisch gezien betekent gelijke behandeling dat de onderwijsinstelling in het gastland de student op dezelfde wijze moet behandelen als de eigen inwoners. Even een praktisch voorbeeld: als inwoners van het gastland een bepaald inschrijvingsgeld moeten betalen, dan heeft de buitenlandse student daar eveneens de plicht tot het betalen van hetzelfde bedrag.

5.3.1 Studeren met behulp van steun van een Europees of een ander programma.

Er bestaan verschillende mogelijkheden om tijdens het volgen van studies of na het behalen van een diploma hoger onderwijs in het buitenland te studeren. De EU heeft een hele reeks uitwisselingprogramma's opgezet.

Het Programma Een Leven Lang Leren

De Europese Commissie heeft een aantal van haar vroegere programma's in het domein van onderwijs en opleiding gegroepeerd in het **Programma Een Leven Lang Leren** (Lifelong Learning Programme, LLP).

Het Programma Een Leven Lang Leren laat individuen toe om gedurende alle fasen van hun leven stimulerende leermogelijkheden te volgen over heel Europa. Het bestaat uit vier sectorale programma's: **Comenius** (voor scholen), **Erasmus** (voor hoger onderwijs), **Leonardo da Vinci** (voor beroepsonderwijs en -opleiding) en **Grundtvig** (voor volwasseneneducatie). **Een transversaal programma** complementeert deze vier sectorale programma's opdat deze de beste resultaten zouden opleveren. Vier sleutelactiviteiten focussen op beleidssamenwerking, talen, informatie- en communicatietechnologieën, effectieve disseminatie en exploitatie van projectresultaten.

Het **Jean Monnet** programma ten slotte stimuleert het onderwijs, reflectie en debat over het Europese integratieproces in instellingen voor hoger onderwijs verspreid over de hele wereld.

HET PROGRAMMA EEN LEVEN LANG LEREN			
Comenius	Erasmus	Leonardo da Vinci	Grundtvig
Schoolonderwijs (incl. lerarenopl en nascholing)	Hoger onderwijs	Beroepsonderwijs en – opleiding	Volwassenen-educatie

Transversale programma's - 4 kernactiviteiten:
• Beleidssamenwerking en -vernieuwing
• Taalonderwijs
• ICT
• Verspreiding en benutting van resultaten
<u>Jean Monnet programma - 3 kernactiviteiten:</u>
• Jean Monnet actie
• Europese instituten
• Europese associaties

[Europese website van het LLP-programma](#)

<http://www.epos-vlaanderen.be>

5.3.1.1 [Studeren, vrijwilligerswerk of werkervaring na het secundair onderwijs of de leertijd.](#)

Als de jongere stopt met zijn of haar studies secundair onderwijs of met de leertijd dan zijn er natuurlijk verschillende mogelijkheden. Ten eerst kan men kiezen voor een werkervaring in een ander land.

De looptijd van zo een project is meestal tussen de 2 en de 26 weken. Dit initiatief wordt gesteund door het [Leonardo da Vinci programma](#).

Er is ook de mogelijkheid tot vrijwilligerswerk(EVS). Hier praten we dan over een periode van 2 maanden tot een jaar. De vrijwilligers worden uitgestuurd door een organisatie via [Youth in Action](#).

Hier willen we toch wel wijzen op het feit dat de beurs niet alle kosten dekt. Het gaat, in principe, alleen over de meerkost die het verblijf in het buitenland met zich meebrengt.

5.3.1.2 [Studeren, stage of werkervaring tijdens het hoger professioneel onderwijs.](#)

Hier kan de student zowel tijdens als na zijn studies een periode naar het buitenland. Er zijn de stages en werkervaring, met een looptijd van minimum 3 maanden, in een ander land van Europa. Dit is een project dat loopt met de steun van [Erasmus programma](#). Studeren en stage kan in Europa met Erasmus, in de Frans of Duitstalige gemeenschap van België met Erasmus Belgica en wereldwijd met Erasmus Mundi.

Het Socrates programma is een overkoepelend actieprogramma van de Europese Unie voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs dat het ontstaan van een Europese identiteit wil stimuleren.

5.3.1.3 Studeren, stage of werkervaring tijdens academisch onderwijs aan hogescholen en universiteiten.

Ook hier zijn de mogelijkheden legio. Je kan vanaf je derde jaar bachelor, of na het behalen van je diploma naar het buitenland gaan. In het 3de jaar bachelor, soms 1ste jaar master worden er aan de studenten verschillende opties aangeboden.

Na de studies is de keuze niet minder groot. Ten eerste is er het Leonardo da Vinci programma waar je werkervaring kan opdoen. Ten tweede is er het Comenius programma. Deze zijn nu beter bekend als de taalassistentenschappen. Dit is een specifieke actie om de taalkundige verscheidenheid binnen Europa te ondersteunen en om de kwaliteit van het taalonderwijs te verbeteren. Bovendien wordt er aandacht besteed aan de bevordering van de toegang tot levenslang en levensbreed leren van talen. Er gaat speciale aandacht uit naar de minder gebruikte en minder onderwezen talen. Voor meer informatie kan je terecht op onderstaand adres:

<http://www.epos-vlaanderen.be>

Er worden ook bilaterale akkoorden afgesloten. Die zijn er op verschillende vlakken, zoals daar zijn voor specialisatiebeurzen, navorsingsbeurzen, vakantiebeurzen en studiebeurzen die worden aangeboden door verschillende instanties(vb NAVO, Europese Commissie,...).

5.3.2 Studeren zonder steun van een Europees of ander programma(free movers).

Dit is eigenlijk de moeilijke weg kiezen. Het is van primair belang dat de betrokkene tijdig aan de voorbereiding begint. Het vinden van accurate en actuele informatie is hier zeker en vast een must.

Een eerste vereiste is het nagaan of de jongere de taal wel voldoende beheerst. Soms is het nodig dat hij of zij een bepaald minimumniveau behaalt op een taaltest.

In Engeland bijvoorbeeld vragen sommige instellingen een score van 6 of hoger op de IELTS (International Language Testing System). Een voorbereidend jaar kan hier soms een nuttige en broodnodige overgangsmaatregel zijn. Het is een kwestie van de eigen talenten en gaven zeker niet te overschatten. Het vinden van de benodigde informatie kan via verschillende kanalen. Dit kan onder andere via de culturele instituten, zoals het Goethe instituut, het Dansk instituut,...

Maar ook de buitenlandse ambassades met een kantoor in ons land kunnen hier van dienst zijn. Voor een lijst van deze adressen verwijzen we je graag door naar volgende website:

<http://users.pandora.be/euroguidance/studeren.html>

Voor mensen die op deze wijze naar het buitenland willen, is het ook nuttig om na te gaan of je wel iets of zelfs voldoende weet van de cultuur en de gebruiken van het gastland.

Het verblijf op zichzelf stelt vaak problemen. In sommige landen is er een gebrek aan passende of betaalbare huisvesting. Denk maar eens aan de huur en het betalen van de nodige waarborgsom.

De volgende stap is dan alles wat te maken heeft met de verblijfsvergunning. In de EU heeft de jongere verblijfsrecht voor de duur van de studies, als die in een erkende instelling worden gevolgd.

Het verblijfsrecht houdt ook nog 2 bijkomende zaken in, namelijk beschikt de student of jongere over voldoende financiële middelen en heeft hij of zij een geldige ziekteverzekering. Het is noodzakelijk dat er een realistisch budget wordt gemaakt en dat er voldoende geld wordt ingecalculleerd voor de terugreis.

Het is een vaststaand feit dat er een bewijs moet zijn van de voor handen zijnde financiële middelen, onder andere door je banksaldo of andere officiële documenten. In de meeste Europese landen is het aan te raden om in het bezit te zijn van een aanvullende ziekteverzekering. Het is de moeite waard om na te gaan of er in geval van ziekte of een ongeval een repatriëring inbegrepen is bij de verzekering die de jongere heeft.

Het is de moeite waard om na te gaan of de cursist met zijn of haar behaalde diploma wel toegang kan krijgen tot de studie of opleiding die hij of zij heeft uitgekozen. Een gewaarschuwd man is er hier echt wel twee waard en het loont echt om op voorhand wat verkennend onderzoek aangaande deze materie te verrichten.

Het is zo dat je je in sommige landen niet mag laten verrassen door je kandidatuur niet tijdig te stellen. In bepaalde landen moet men zich zeer vroeg inschrijven aan een universiteit of hogeschool. Meestal is dit in de loop van het schooljaar voorafgaande aan de start van de studies daar.

Bovendien is ook altijd een openstaande vraag of het behaalde diploma toegang zal geven tot onze Vlaamse arbeidsmarkt.

Het probleem situeert zich vaak op het vlak van de gelijkwaardigheid van het diploma en de voorwaarden van de eigenlijke beroepsuitoefening. Dus ook hier manen we aan tot enige voorzichtigheid en terughoudendheid.

Voor meer informatie aangaande deze problematiek verwijzen we je graag door naar:

NARIC-Departement Onderwijs voor diploma's hoger onderwijs

<http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/NARIC>

Grensverleggend: Brochure studeren in het buitenland

<http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/ep/grensverleggend/>

<http://www.kamiel.info/>

Kamiel maakt je internationaal mobiel! Hij helpt je op weg met administratieve paperassen, als je een tijdelijk, niet toeristisch project in het buitenland wil doen. Bijvoorbeeld studeren, stage lopen, vrijwilligerswerk of een betaalde job.

<http://www.reismicrobe.be>

5.4 Werkervaring in het buitenland.

Allereerst willen we je wijzen op enkele knelpunten. Wanneer je een werkervaring (dwz geen student en ook geen erkende werknemer of werkloze) wil opdoen, dan geven we je de raad om dit toch te proberen via een Europees programma (vb Leonardo). Dit zorgt voor een duidelijk sociaal statuut en voorkomt tal van problemen. We geven dezelfde raad aan vrijwilligers. Zij kunnen, indien gewenst beroep doen op Youth in Action.

We wensen echter wel te melden dat er een algemeen tekort is aan gastbedrijven en dat de zoektocht dus niet altijd van een leien dakje zal lopen.

De algemene reserves blijven dezelfde als degene die we in het punt over de free movers naar voor hebben gebracht.

5.5 Werken bij een Europese instelling.

Er is ook de mogelijkheid om een stage te doen bij de verschillende Europese instellingen, zoals er zijn de Europese Commissie, de Raad van Europa, het Europese Parlement,...

Meestal staat hier een kleine vergoeding tegenover of zijn de stages onbetaald.

Meer informatie vind je hier:

http://europa.eu/epso/working/training_en.htm

Dit project werd gefinancierd met de steun van de Europese Commissie.

De verantwoordelijkheid voor deze publicatie (mededeling) ligt uitsluitend bij de auteur; de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat.